

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

Democrația în Atena lui Pericle era sinonimă cu autoguvernarea poporului, aceasta și se realiza prin participarea directă a tuturor cetățenilor la deciziile importante pentru comunitatea politică din care făceau parte. Însă noțiunea de cetățenie avea o semnificație aparte în democrația ateniană. Erau cetățeni atenieni numai bărbații adulți și liber, iar femeile, copiii, rezidenții străini și sclavii erau excluși. De fapt numai unul din zece locuitori ai Atenei se bucura de drepturile cetățenești.

(Marius-Ioan Tătar, *Democrația și participare politică*, Cluj-Napoca, 2021, p. 35)

SURSA B.

„Grecii, îndeosebi atenienii au fost primii care au produs ceea ce aș numi prima transformare democratică: de la ideea și practica guvernării de către cei puțini la ideea și practica guvernării de către cei mulți. Pentru greci supremul loc propice democrației era, desigur, statul–cetate”.

(Robert A. Dahl, *Democrația și criticii ei*, Iași, 2002, p. 9)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>democrație</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza surselor, două caracteristici ale democrației ateniene. _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, cine erau cetățenii în Atena Antică. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori privind elementul de noutate al democrației ateniene (sursele A și B). Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimați-vă argumentat opinia cu privire la rolul democrației în societatea contemporană. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Eu nu guvernez în calitatea mea de general, ci pentru că națiunea consideră că posed calitățile civile proprii guvernării. Dacă ea nu avea această convingere, guvernarea mea nu s-ar fi susținut. Știam bine ceea ce făceam atunci când am acceptat [...] Gloria mea adevărată nu va consta în faptul că am obținut victorii în 40 de bătălii. Waterloo va face să fie uitate aceste victorii. Dar ceea ce nu poate fi uitat, ceea ce va trăi veșnic este Codul meu civil.”

(Napoleon I Bonaparte, *Memorii*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două acțiuni întreprinse de Napoleon I Bonaparte în perioada guvernării . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Explică de ce Napoleon I Bonaparte afirma <i>ceea ce va trăi veșnic este Codul meu civil</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului despre propriile calități de conducător. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Formulează o consecință a bătăliei de la Waterloo, pentru Franța. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/>		

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 232 1299 331">Numește un proces istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 376 1299 383"/> <hr data-bbox="225 434 1299 441"/> <hr data-bbox="225 492 1299 499"/> <hr data-bbox="225 551 1299 557"/> <hr data-bbox="225 609 1299 616"/> <hr data-bbox="225 667 1299 674"/> <hr data-bbox="225 725 1299 732"/> <hr data-bbox="225 784 1299 790"/> <hr data-bbox="225 842 1299 848"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	<p data-bbox="225 860 1299 931">Identifică o bătălie importantă la care au participat armatele române. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 972 1299 978"/> <hr data-bbox="225 1023 1299 1030"/> <hr data-bbox="225 1081 1299 1088"/> <hr data-bbox="225 1140 1299 1146"/> <hr data-bbox="225 1198 1299 1205"/> <hr data-bbox="225 1256 1299 1263"/> <hr data-bbox="225 1314 1299 1321"/> <hr data-bbox="225 1373 1299 1379"/> <hr data-bbox="225 1431 1299 1438"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	<p data-bbox="225 1442 1299 1514">Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință a războiului din 1877-1878 pentru România.</p> <hr data-bbox="225 1554 1299 1561"/> <hr data-bbox="225 1606 1299 1612"/> <hr data-bbox="225 1664 1299 1671"/> <hr data-bbox="225 1729 1299 1736"/> <hr data-bbox="225 1794 1299 1800"/> <hr data-bbox="225 1852 1299 1859"/> <hr data-bbox="225 1917 1299 1924"/> <hr data-bbox="225 1975 1299 1982"/> <hr data-bbox="225 2033 1299 2040"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A. „Crearea Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești a condus inclusiv la o modificare radicală a statutului intelectualității de creație – a scriitorilor, pictorilor, oamenilor de teatru, muzicienilor etc. Aceștia, fie că au activat anterior în RASSM, fie că au venit din alte regiuni ale Uniunii Sovietice, fie că își începuseră cariera în cadrul României interbelice, au fost puși în fața unei situații inedite, de a se conforma controlului riguros și permanent al organelor de partid și de stat și, mai mult ca atât, de a accepta ideologizarea totală a creației lor și de a adopta genurile neobișnuitului, încă, „realism socialist”.”

(V. Pasat, *Intelectualii și puterea*, 2020.)

SURSA B. „Funcțiile principale ale ideologiei – propaganda printre populația Moldovei a doctrinei marxist-leniniste, controlul total asupra științei și culturii, antiromânismul, lupta împotriva religiei, generată de natura puterii totalitare. Pe parcursul a jumătate de secol de existență a puterii sovietice, comuniste pe teritoriul Moldovei, regimul totalitar a atras în procesele politice, ideologice, în realizarea puterii a trei generații de locuitori ai regiunii.”

(V. Beniuc, *Totalitarismul ca realitate*, Chișinău, 1998.)

SURSA C. „Se resimțea tot mai mult lipsa dansurilor naționale, a costumelor autentice și a interpreților din mijlocul tinerilor de la țară. Dar, chiar și în acele timpuri dificile pentru arta națională, creatorii de artă cu dragoste față de tot ce e autentic, frumos, irepetabil în muzica și dansul moldovenesc au reușit să păstreze și să valorifice bogatele tradiții muzicale naționale. Anume datorită unor entuziaști artiști arta autohtonă a putut supraviețui. Printre ei îl numim pe maestrul Nicolae Bolotov, Victor Buga, Ion Furnică, Ilie Sajin, Spiridon Mocanu ș.a.”

(V. Curbet, *La gura unei peșteri de comori*, Chișinău, 1994.)

SURSA D. „Totodată, constatăm că viața muzicală din Moldova Sovietică a fost marcată de deschiderea unor noi școli medii și speciale muzicale, care au contribuit la instruirea cadrelor, capabile de a înțelege muzica, cultivându-le capacitatea de a deosebi muzica privită ca artă și diletantism, de a aprecia lucrările muzicale la justa lor valoare. Arta muzicală din RSSM, în primul deceniu postbelic, se stabilește pe o nouă treaptă în dezvoltarea sa. Anume în această perioadă se pun bazele multor colective artistice, apare o nouă pleadă de tineri compozitori și interpreți.”

(V. Ursu, *Politica culturală în RSS Moldovenească 1944-1956*, Chișinău, 2013.)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Evoluția culturii în RSSM între creație și ideologie.

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

